

5. Зацний Ю.А. Сучасний англомовний світ і збагачення словникового складу / Ю.А.Зацний. – Львів: ПАІС, 2007. – 228 с.
6. Калюжная В.В. Стиль англоязычных документов международных организаций. – К.: Наукова думка, 1982. – 121 с.
7. Німчук В.В. До питання про афіксальний словотвір // Мовознавство. – 1984 - №6. – С.26-32.
8. Полужин М.М. Функціональний і когнітивний аспекти англійського словотворення. – Ужгород: Закарпаття, 1999. – 239 с.
9. Шанский Н.М. Очерки по русскому языкознанию. – М., 1968. – С.252.
10. Cremona V.A. Interpretation and Diplomacy/V.A. Cremona, H. Mallia. // Language and Diplomacy. – Malta: DiploProjects, 2001. – p. 301305.

Summary

The article deals with some peculiarities of the functioning of suffixation in the texts of international documents.

According to the quantitative analysis of the functional peculiarities of the system of suffixation we come to the conclusion that productive suffixes make up 69% in the texts of international documents and are prevalent. It has been found out that there exists direct correspondence between the category of productivity and frequency of occurrence.

The combinability of the suffixes with the stems of different parts of speech shows their tendency to combine with the stems of certain morphemic and/or derivational structure. It should be also mentioned that substantive stems demonstrate the highest combinability in the texts of international documents. According to the results of the analysis we come to the conclusion that neither morphological nor structural type of the stems influences the meaning of the suffix.

It should be also mentioned that studying suffixation specificity in the texts of international documents plays an important role in the process of learning diplomatic terminology.

УДК 821.135.1 – 32.09

МІФ ЯК УНІВЕРСАЛЬНИЙ СПОСІБ ЛЮДСЬКОГО СВІТОСПРИЙНЯТТЯ У ТВОРЧОСТІ М.ЕЛІАДЕ

Марина Д.О.

Ужгородський національний університет

Постановка проблеми та її визначення. Перші спроби раціонального тлумачення міфу були пов'язані з розумінням його як алегорії. У міфах бачили іносказання, повчання, уподібнення, натяки. При такому ставленні до них багатство змісту міфів здається справді невичерпним. Яскравим прикладом

подібного підходу було ставлення до міфів основоположника методології емпіризму («досвідченого знання» - авт.) Ф. Бекона. Подібним же чином витлумачив міфи І.Г. Гердер. Його погляди поклали початок властивому вже для романтизму розуміння міфів. Вершиною романтичної концепції міфів стало вчення Ф.В. Шеллінга. Однак, питання міфу як способу людського світосприйняття, попри знану кількість публікацій, залишається дискусійним.

Актуальність статті зумовлена тим, що в науковій літературі існує ряд непорозумінь щодо самого трактування міфу та неоднозначних думок щодо міфу як способу людського світосприйняття.

Метою дослідження виступає аналіз міфу як універсального способу людського світосприйняття у творчості Мірчі Еліаде.

Виклад основного матеріалу та отримані висновки. Дослідження міфології як відображення найдавнішого уявлення про світ з кожним днем набуває популярності в сьогоdnішньому науковому світі. Науковці, які поглиблено вивчають цей феномен, стверджують, що міф слід розглядати не лише як архаїчну форму світогляду, але і як річ, явище, яке існувало завжди, існує сьогодні та має надзвичайно важливий вплив на суспільні процеси [7, с.83].

Мірча Еліаде, відомий історик релігії та один із найпопулярніших культурологів ХХ ст., приділяв чи не найбільше часу саме на дослідження міфу як універсального способу людського світосприйняття та зробив величезний внесок в релігієзнавство, історію, філософію та літературу. "Знати міф - значить наблизитися до таємниці походження всіх речей. Інакше кажучи, людина дізнається не лише про те, яким чином все виникло, але й про те, яким чином виявити це й відтворити, коли все вже зникне"[1, с.103]-стверджував Еліаде.

У його творчості спостерігається досить оригінальне тлумачення феномена міфу, у світлі якого нам по-новому являється специфіка релігійної свідомості, так як автор намагається розглянути міф не як якусь вигадку і фантазію, а як щось реальне, дуже важливе й сакральне.

З точки зору Мірчі Еліаде, час життя людини з міфу ділиться чітко на два періоди — на початковий (сакральний) час та на профанний. Початковий час принципово неісторичний, у ньому відсутня будь-яка лінійна протяжність; він вказує на вічність. Під вічністю тут розуміється абсолютно досконала нерухома необмеженість. Час мирський (емпіричний) є історичним, в ньому існує лінійність, він незворотний. [2, с. 57].

М.Еліаде висунув гіпотезу про циклічність міфологічного часу і лінійність мирського, припускаючи, що в міфічну епоху відбувались «першопредмети», «першодії», які були здійснені і освячені «першопредком» чи богом. Ці древні традиції відтворюються потім в ритуалах. Ритуальне жертвоприношення "не тільки відтворює початкове принесення жертви божеством, воно здійснюється в той же самий міфологічний першочас, тобто будь-яке жертвоприношення повторює жертвоприношення початкове і співпадає з ним у часі" [2, с. 58].

Автор зазначав, що профанний час тимчасово переривається і людина переноситься в міфологічний час. Першообрази, що були створені в міфічну епоху,

стають зразками для наслідування в історичну епоху. Факти історії набувають ознак реальності в тій мірі, в якій вони повторюють архетип. Та чи інша людська дія набуває змісту та реальності тільки відновлюючи деяку стародавню дію. [2, с. 59].

В іншій знаменитій роботі Еліаде, "Аспекти міфу" (1963 р.) цікавим видається історичний підхід, застосований до інтерпретації поняття міфу. Автор переконаний, що міф має значення як для архаїчної, так і для сучасної епохи.

"Аспекти міфу", як одна із найяскравіших та найпопулярніших книг з міфології Мірчі Еліаде, викликає неймовірну зацікавленість у читачів насамперед тому, що Еліаде переконливо пояснює, яким чином деякі сторони міфологічного мислення утворюють важливу складову самої людської істоти. Дослідження автора вражає великою кількістю фактичного матеріалу та наведеними прикладами з міфології різноманітних культур, як первісних, так і сучасних.

Особливістю роботи Мірчі Еліаде "Аспекти міфу" є дослідження цього феномену з позиції, що принципово відрізняється від думки прийнятої більшістю вчених аж до ХІХ століття. Письменник розглядає міф не як казку, вигадку чи фантазію, а так, як його розуміли в первісних спільнотах, де міфи позначали справжні події (причому події сакральні, значні і такі, які служили прикладом для наслідування) [1, с.54].

На думку дослідника, суть первісного міфу полягає в тому, що він розкриває сакральну історію, розповідає про події, які відбулись у давні часи "початку всіх початків". Виходячи з цього, автор виділяє такі риси архаїчного міфу:

- 1) міф відтворює історію подвигів надприродних істот;
- 2) це відтворення проявляє себе як абсолютно істинне (так як воно відноситься до реального світу) і як сакральне (воно є результатом творчої діяльності надприродних істот);
- 3) міф має завжди якусь причетність до Творення, він розповідає, як той чи інший феномен з'явився на світ або яким чином виникли певні норми, звички та установки поведінки;
- 4) пізнаючи світ, людина пізнає походження речей, що дозволяє оволодіти і маніпулювати ними; мова йде не про зовнішнє пізнання, а про пізнання, яке "переживається" ритуально, під час проведення обряду (якому міф служить основою);
- 5) так чи інакше, міф сприймається аудиторією, як захоплююча та священна могутність відтворених в пам'яті подій; ми відчуваємо особисту присутність персонажів міфу і стаємо їх співучасниками[1, с. 29].

Однак, попри велику популярність вищенаведених праць, найважливішим доробком Еліаде вважається "Міф про вічне повернення", у передмові якого він зауважив: "Якби я не побоявся бути нескромним, я дав би цій книзі іншу назву "Вступ до філософії історії" [2]. Ця фраза влучно відображає мету творчості дослідника, яка полягає в спробі виявити загальні риси розвитку культури людства, ухопити ту межу, яка віддаляє сучасне суспільство від архаїчного. Всі його роботи наповнені зверненням до однієї з основних категорій Буття — Часу. Вчений убачав

чисельну кількість розходжень у сприйнятті часу первісного суспільства й сучасного.

Еліаде відмічає, що людина первісного суспільства відчувала себе невід'ємно пов'язаною з Космосом і з космічними ритмами, в той час як сучасна людина — з історією. Однак, це ще не означає, що в першому випадку відсутні елементи другого, як і навпаки. В архаїчному суспільстві дійсно є в наявності деяка "форма історії", але, все ж переважаючим виявляється відчуття себе частиною Космосу — Природи — Божества. В той самий час сучасне суспільство вбачає цінність у незворотності ходу історичних подій, хоча в ньому присутнє й архаїчне сприйняття [2, с. 58].

Наступний вид міфів, розглянутий науковцем - міфи про оновлення. В їх основі - уявлення про періодичне оновлення всього суцього . Автор зазначав: «Як все в світі помирає взимку , так навесні воно знову відроджується» [1, с.78]. Сюди ж відносяться міфи про кінець світу, в яких основною думкою є наступна: «Все суще схильне до поступової деградації, а, отже, має бути зруйноване і відтворене знову» [1, с.90].

На думку письменника , головне , що дає людині міф - це розуміння того, що все, що ми готуємося зробити вже було колись кимось зроблено, а значить є можливим. Але зі зміною суспільного ладу, а особливо з появою писемності, міфологія втратила своє первинне значення , перетворившись на літературні твори. Проте, ні автори, які переказують міфи по - своєму, ні нові релігії не зуміли знищити міф, а лише увібрали його в себе, з'єднавшись із ним [1, с.101].

Як ми бачимо, у своїх роботах Еліаде приділяє особливу увагу різновидам міфу. На його думку, будь-який міф є моделлю для будь-якої творчості.

Однак, попри всю повноту й насиченість дослідження різноманітними деталями, вельми непросто усвідомити, що ж являє міф сам по собі. Еліаде пропонує тлумачення міфу через його зміст.

Найбільш прийнятним визначенням міфу, на думку М. Еліаде, є наступне: міф викладає сакральну історію, оповідає про події, що сталися в стародавні часи. Міф описує тільки те, що сталося реально, те, що себе повною мірою проявило. Персонажі міфу - істоти надприродні, вони загальновідомі, так як діють в легендарні часи "початку всіх початків". Міф розкриває їх творчу активність і виявляє сакральність (або просто надприродність) їх діяння. У цілому міф описує різні, іноді драматичні, потужні прояви священного (або надприродного) у цьому світі. Саме ці прояви стали реальною основою створення світу і зробили його таким, яким він є сьогодні. Більше того, саме в результаті втручання надприродних сил людина стала такою, якою вона є, - смертною, поділеною на дві статі та такою, що володіє культурою [2, с.181].

Для Мірчі Еліаде міф - явище не тільки первісних часів і первісної свідомості. Він вважає, що деякі аспекти та функції міфологічного мислення утворюють важливу складову частину самої людської сутності. Щоб підтвердити це положення, письменник прослідковує дію такої фундаментальної структури міфу як його архетиповість, охоплюючи всю історію культурології аж до

сьогоднішнього дня. Такі прояви міфічного, ще чіткіше — архетиповість, Еліаде вбачає у християнському ритуалі (літургійний час), у Круглому столі короля Артура, в чаші Граалю, у деяких елементах ідеології часів Великої французької буржуазної революції, у марксизмі, у світогляді творців румунської національної ідеології, у сучасній художній практиці і т. п. [2, с.157].

Міф в архаїчну та у сучасну епохи — це явища не тотожні. Відсутність сакрального змісту в архетипах змушує Еліаде, говорячи про сучасну міфологію, вживати такі терміни як "пережитки", "приховані форми міфу", "мотиви первісної міфології", "рудименти міфологічної поведінки" тощо. Автентичним все ж таки буде первісний міф, хоча б тому, що він виступає зразком, на який спираються, описуючи сучасну міфотворчість. "Міфологічне мислення, — писав Еліаде, — може залишити позаду свої попередні форми, може адаптуватись до нових культурних форм, але воно не може пристосуватися до цього повністю"[2, с.143].

Таким чином, розуміння міфу у М.Еліаде виходить далеко за межі уявлення його у вигляді релігійного феномену. Міф - це універсальний спосіб людського світосприйняття.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, виходячи з викладеного матеріалу, слід відзначити, що найбільш важливе, з точки зору науки, питання в роботах Мірчі Еліаде залишено без відповіді, так як він обмежується дослідженням міфу лише з моменту його остаточного формування; власне ж походження міфів і ступінь їх взаємозв'язку з реальними подіями залишаються загадковими. Сам по собі, міф в уяві письменника являє собою лише констатацію подій, реальних чи уявних, справжній же інтерес, на нашу думку, викликає не стільки сам міф, скільки його джерело, причина виникнення. Відповіді на ці питання слід шукати майбутнім науковцям.

Література

1. Eliade, Mircea – *Aspecte ale mitului*, Univers, colectia „Eseuri”, 1978
2. Элиаде М. Миф о вечном возвращении: Пер. с франц.— СПб.: Алетейя, 1998. — 256 с.
3. Еліаде М. Міфи, сновидіння і містерії / Мірча Еліаде // Священне і мирське. Міфи, сновидіння і містерії. Мефістофель і андрогін. Окультизм, ворожбитство та культурні уподобання / Мірча Еліаде. — К. : Основи, 2001. — С. 117—301.
4. Еліаде М. Окультизм, ворожбитство та культурні уподобання / Мірча Еліаде // Священне і мирське. Міфи, сновидіння і містерії. Мефістофель і андрогін. Окультизм, ворожбитство та культурні уподобання / Мірча Еліаде. — К.: Основи, 2001. — С. 469—591.
5. Еліаде М. Священне і мирське / Мірча Еліаде // Священне і мирське. Міфи, сновидіння і містерії. Мефістофель і андрогін. Окультизм, ворожбитство та культурні уподобання / Мірча Еліаде. — К.: Основи, 2001. — С. 5—116.
6. Мелетинский - Е. М. Поэтика мифа. — М.: ИФ "Восточная лит-ра" РАН, Школа "Языки русской культуры", 1995. — 408 с.

7. Фомин О. Сакральная триада: Алхимия, мифология и конспирология / Олег Фомин. — М.: Вече, 2005. — 448 с.

Summary

The article analyzes the aspects of the myth in Mircea Eliade's creation, particularly emphasizes that the myth should be perceived not only as an archaic form of an ideology, but as a thing, a phenomenon that has always existed, exists today and has an extremely important influence on the processes taking place in society. The personal contribution of the famous writer to the interpretation of the myth as an integral part of a human consciousness is also considered.

УДК 81'373.7:[811.112.2:070]

TRANSLATION OF GERMAN PHRASEOLOGISMS IN THE MODERN GERMAN-LANGUAGE PRESS (CROSS-CULTURAL ASPECTS)

Markowska A. V., Salamatina O.O.
Mykolayiv National Agrarian University

Statement of the problem. Cultural content in foreign language teaching must be emphasized. Language and culture can not be researched today separately one from another, as they both are the cognitive instruments of reality cognition. Language is the reflection of consciousness and vital experience of people. Different people understand reality, the same phenomena and descriptions of different elements in life variously. When man appears in foreign cultural linguistic environment, he feels the so-called “cultural shock” through insufficient knowledge of national values and laws which are transmitted by means of other cultures and languages. In order to avoid all misunderstandings it is important to have knowledge of other cultures and to maintain cooperation between different cultures. Cooperation of cultures is the special type of direct relations and connections which are set between two or several cultures, and there are also influences and mutual changes which appear between relations during cooperation of cultures.

Another important question for modern humanity is a problem of poli-measures of national cultures in their various displays. Nowadays most countries of the world are poli-cultural, and the level of their poli-culture is rising constantly in the conditions of globalization. It induces to the scientific comprehension of this phenomenon within the limits of Aesthetics, Culturology, Ethnology, and also research of lingua-cultural consequences. Lately attention of researchers was considerably increased to the problems of Lingua-aesthetics, cross-cultural communication, national mentality and other aspects.